

Tilladelse til væsentlig ændring af bestående elproduktionsanlæg (Nysted havvindmøllepark)

Kontor/afdeling

Havvind

Dato

26-06-2025

J nr. 2023-13555

/[IDGMP/KARED]

Afgørelse

Energistyrelsen meddeler hermed tilladelse til, at Nysted Havvindmøllepark, bestående af 70 vindmøller, ejet af Nysted I A/S (herefter "Nysted I" eller "Tilladelsesindehaver"), fortsat kan være etableret i de ansøgte 10 år fra den 9. juni 2028 til og med den 8. juni 2038. Tilladelsen gives på de i denne tilladelse nævnte vilkår.

Indeværende tilladelse har virkning fra den 9. juni 2028 og indtil elproduktionsanlægget er fuldt nedtaget og afviklet.

Afgørelsen træffes med hjemmel i lov om fremme af vedvarende energi (herefter "VE-loven") § 25, stk. 1, jf. lovbekendtgørelse nr. 1031 af 6. september 2024.

Sagsforløb

Energistyrelsen meddelte den 27. juli 2001 etableringstilladelse til demonstrationsvindmølleparken ved Rødsand (Nysted Havvindmøllepark).

Elproduktionstilladelsen til Nysted Havvindmøllepark blev meddelt den 10. juni 2003. Tilladelsen har en varighed på 25 år regnet fra den 10. juni 2003 og udløber dermed den 9. juni 2028, medmindre den forlænges.

Energistyrelsen godkendte den 21. december 2007 overdragelse af tilladelserne til Nysted Havvindmøllepark til Ørsted (daværende DONG Energy Nysted I A/S, i dag Nysted I A/S).

Da Nysted havvindmøllepark blev etableret omfattede projektet 72 vindmøller. Energistyrelsen har den 11. maj 2022 givet Nysted I tilladelse til at afvikle mølle A02 efter at den havarerede den 12. januar 2022. Energistyrelsen har den 29. november 2023 givet tilladelse til delvis fjernelse af fundament på mølle A02. Derudover har Nysted I taget mølle G04 ud af drift af sikkerhedshensyn. Nærværende tilladelse til forlængelse af elproduktionstilladelsen gælder for de tilbageværende 70 vindmøller i Nysted havvindmøllepark.

Nysted I har den 23. juni 2023 ansøgt om forlængelse af elproduktionstilladelsen af Nysted Havvindmøllepark bestående af 70 vindmøller med en kapacitet på 161 MW, og har senest den 23. maj 2025 indsendt opdaterede oplysninger til ansøgningen.

Energistyrelsen

Carsten Niebuhrs Gade 43
1577 København V

T: +45 3392 6700

E: ens@ens.dk

www.ens.dk

Nysted I har oplyst, at der i forbindelse med forlængelse af elproduktionstilladelsen ikke sker ændringer på anlæggets størrelse, udformning og karakter.

Udkast til afgørelsen har i perioden 4. juni 2025 til 18. juni 2025 været i myndighedshøring. Energistyrelsen har ikke modtaget bemærkninger til udkastet.

Energistyrelsen har den 26. juni 2025 truffet afgørelsen efter nødforordningens artikel 6 om at undtage artsbeskyttelsesvurderingen efter habitatdirektivets artikel 12 i forbindelse med Nysted I's ansøgning om forlængelse af elproduktionstilladelsen.

Energistirelsens har den 26. juni 2025 truffet afgørelse om forlængelse af elproduktionstilladelsen af 10. juni 2003.

Vilkår for tilladelsen

Energistyrelsen udsteder nærværende tilladelse med følgende vilkår jf. VE-lovens § 25, stk. 3:

1. Generelle vilkår

1.1. Tilladelsen har virkning fra den 9. juni 2028.

1.2. Tilladelsen medfører ikke indskrænkninger i statens højhedsret over søterritoriet eller statens eneret over den eksklusive økonomiske zone. Tilladelsen er således ikke til hinder for, at der inden for det af tilladelsen omfattede område kan tillades andre end tilladelsesindehaver at gennemføre andre former for aktiviteter, end de i nærværende tilladelse omfattede. Energistyrelsen vil i den forbindelse påse, at sådanne eventuelle aktiviteter ikke væsentligt er til gene for aktiviteter omfattet af nærværende tilladelse.

1.3. Tilladelsesindehaveren skal tegne en forsikring til dækning af de skader, som tilladelsesindehaver eller andre personer, på vegne af tilladelsesindehaver forvolder i henhold til den i tilladelsen udøvede virksomhed.

1.4. Vilkår stillet i følgende tilladelser finder anvendelse i hele driftsperioden indtil parken er nedtaget: etableringstilladelsen af 27. juli 2001, elproduktionstilladelse af 10. juni 2003 samt overdragelsestilladelsen af 21. december 2007 samt tilladelse til forlængelse af elproduktionstilladelsen af 26. juni 2025.

1.5. Tilladelsen kan tilbagekaldes, såfremt vilkår i etableringstilladelsen af 27. juni 2001, elproduktionstilladelse af 10. juni 2003, overdragelsestilladelsen af 21. december 2007, tilladelse til forlængelse af elproduktionstilladelsen af 26. juni 2025 eller nærværende tilladelse ikke er opfyldt, og såfremt et mindre indgribende tiltag ikke er fundet tilstrækkeligt.

- 1.6. Tilladelsesindehaver kan ikke uden Energistyrelsens tilladelse overdrage nærværende tilladelse til andre jf. VE-lovens § 29, stk. 6. Energistyrelsen vil i forbindelse med ansøgning om tilladelse til overdragelse påse, at den fornødne økonomiske, finansielle og tekniske kapacitet fortsat er til stede efter en overdragelse
- 1.7. Energistyrelsen er berettiget til at anmode Tilladelsesindehaver om yderligere dokumentation, som Energistyrelsen måtte finde relevant for vurderingen af den ønskede overdragelse.

2. Vedligeholdelse og reparationer

- 2.1. De til enhver tid gældende regler for certificering og servicering skal overholdes, herunder særlige forhold vedrørende øget vedligehold efter udløb af den regningsmæssige levetid (designlevetiden) jf. typegodkendelsen, der lyder på 20 år.

3. Restlevetidsanalyse

- 3.1. Anbefalinger til vedligehold og/eller udskiftninger af komponenter af sikkerhedsmæssig betydning fastsat i restlevetidsanalysen skal være gennemført inden for udløb af restlevetiden for de enkelte komponenter eller inden for de i restlevetidsanalysen fastsatte frister.
- 3.2. Tilladelsesindehaver skal indsende en plan til Energistyrelsen for planlagt vedligeholdelse og/eller udskiftning af komponenter, herunder for arbejde, der skal udføres efter anbefaling fra den kvalificerede tredjepart senest 3 mdr. efter udstedelse af nærværende tilladelse.
- 3.3. Energistyrelsen kan, såfremt styrelsen finder det nødvendigt, bede tilladelsesindehaveren om at indsende en opdateret restlevetidsanalyse, som skal opfylde kravene i Energistyrelsens gældende *Vejledning om ansøgnings- og tilladelsesprocessen for repowering og forlængelse af elproduktionstilladelse (levetidsforlængelse) af bestående elproduktionsanlæg på havet*, herunder i forbindelse med udløb af den til enhver tid gældende restlevetidsanalyse, eller såfremt styrelsen finder, at der er begrundet mistanke om fare for mennesker, dyr og miljø ved den fortsatte drift af anlægget.
- 3.4. Energistyrelsen kan tilbagekalde Tilladelsesindehavers etableringstilladelse, såfremt styrelsen finder det nødvendigt, at havvindmølleparken ikke kan drives sikkerhedsmæssigt forsvarligt, inden for den i nærværende tilladelse fastsatte gyldighedsperiode, og såfremt et mindre indgribende tiltag ikke er fundet tilstrækkeligt til at kunne varetage hensynet til at undgå fare for mennesker, dyr og miljø ved den fortsatte drift af anlægget.

4. Miljøhensyn

- 4.1. Med det formål at beskytte flagermus mod forsætligt drab som følge af kollision med rotorbladene, jf. artsfredningsbekendtgørelsens § 10, stk. 1, skal vindmøllerne stå stille eller dreje med en maksimal vingespids hastighed på 50 km/t når middelvinden målt i 10-minuttersintervaller i nacellehøjde er under 6 m per sekund.

Vilkåret gælder fra en time efter solnedgang til solopgang i perioden 1. april til 31. oktober.

Vilkåret gælder ikke, hvis temperaturen målt i nacellehøjde er under 11 grader Celsius og i tilfælde af kraftig regn. Kraftig regn defineres som mere end 1 mm per 10-minuttersinterval.

- 4.2. Med henblik på at styrke viden om projektets påvirkning af flagermus skal tilladelsesindehaver igangsætte et overvågningsprogram. Programmet skal som minimum dække 2 år (minimum april-oktober). Tilladelsesindehaver har indsendt et overvågningsprogram, som er godkendt af Energistyrelsen.

Overvågningsprogrammet skal afsluttes ved indsendelse af en rapport, der præsenterer hvilke arter, der forekommer i området og aktiviteten af de enkelte arter i relation til tidspunkter og dato samt relevante vind- og vejrforhold, herunder bl.a. temperatur, vindstyrke, nedbør osv. Der skal desuden fremsendes delrapporter, der præsenterer data fra hvert af de 2 år (sæsoner).

Indsamlede miljødata skal stilles til rådighed for offentligheden, hvorfor tilladelsesindehaver skal sikre, at data er kvalitetssikrede og af format således, at de kan overføres til de relevante offentlige databaser efter anvisning fra Energistyrelsen.

Tilladelsesindehaver skal opbevare data, der er indsamlet gennem overvågningsprogrammet og skal ved Energistirelsens forespørgsel levere disse til Energistyrelsen eller rapportere til relevante databaser.

5. Sikkerhedsstillelse

- 5.1. Tilladelsesindehaver skal hvert femte år fremsende en opdatering af beregningen af den uafhængige tredjemandsvurdering af omkostninger forbundet med opfyldelse af vilkår 10 i etableringstilladelsen af 27. juli 2001, som Energistyrelsen har taget udgangspunkt i ved fastlæggelse af beløbsbegrænsningen for den godkendte sikkerhedsstillelse, medmindre andet aftales med Energistyrelsen.

5.2. Energistyrelsen kan på baggrund af en opdatering af den uafhængige tredjemandsvurdering kræve, at sikkerheden skal forhøjes, eller tillade at sikkerheden nedsættes. Dette vil normalt forudsætte, at den opdaterede vurdering afviger fra den seneste med mere end +/- 15 %, medmindre særlige omstændigheder gør sig gældende.

5.3. Sikkerhedsstillelsen, som er stillet i forbindelse med nærværende tilladelse, bortfalder hverken helt eller delvist som følge af, at der foretages en opdatering af den uafhængige tredjemandsvurdering, medmindre Energistyrelsen skriftligt accepterer dette. Såfremt de faktiske udgifter til nedtagning og afvikling af anlægget overstiger sikkerhedsstillelsen, hæfter tilladelsesindehaveren fortsat herfor.

5.4. Kan tilladelsesindehaver over for Energistyrelsen dokumentere, at omkostningerne til nedtagning og afvikling må forventes at blive lavere, kan tilladelsesindehaver foretage en ny vurdering, og Energistyrelsen kan beslutte at nedsætte beløbet. Energistyrelsen forbeholder sig ret til at kræve en tredjepartsverificering af vurderingen af omkostningerne til nedtagning og afvikling på tilladelsesindehavers regning.

Sikkerhedsstillelsen skal stilles i form af en bankgaranti fra en finansiel institution eller en moderselskabsgaranti. Den finansielle institution, moderselskabet eller lignende, der stiller garantien, skal opfylde nærmere krav, herunder fx til credit rating og finansiell kapacitet, som fastsættes af Energistyrelsen. Garantien skal dække alle potentielle omkostninger forbundet med nedtagning- og oprydningsforpligtelsen. For at Energistyrelsen kan acceptere en moderselskabsgaranti skal moderselskabet have den fornødne finansielle kapacitet, som vil blive vurderet af Energistyrelsen. Moderselskabet skal endvidere efter anmodning fra Energistyrelsen indsende en fornyet dokumentation for selskabets finansielle kapacitet til Energistyrelsen således, at Energistyrelsen løbende kan sikre sig, at den finansielle kapacitet er til stede. Tilladelsesindehaveren hæfter for alle udgifter forbundet med nedtagning- og oprydningsforpligtelsen, uanset at disse overstiger den stillede sikkerhed.

5.5. Omkostningerne til den uafhængige tredjemandsvurdering afholdes af tilladelsesindehaver.

6. Nedtagning og afvikling

6.1. Tilladelsesindehaver skal indsende en plan for afviklingen af havvindmølleparken, dvs. havvindmøllerne med tilhørende interne opsamlingsnet (herefter afviklingsplan) til Energistrelsens godkendelse

- senest 4 år inden udløb af elproduktionstilladelse;

- 4 år før det tidspunkt, hvor et eller flere anlæg mv. forventes at ville have udtjent deres formål;
- hvis anlægget ikke vedligeholdes eller ødelægges, eller;
- hvis vilkårene i etableringstilladelsen af 27. juni 2001, Tilladelse til væsentlig ændring af bestående anlæg (Nysted Havvindmøllepark) og vilkår i elproduktionstilladelsen ikke overholdes.

6.2. Afviklingsplanen for projektet skal indeholde en redegørelse for fjernelsen af anlæggene, samt reetablering i nødvendigt omfang og forslag til en tidsplan for gennemførelsen. Energistyrelsen kan fastsætte nærmere krav til, hvad planen skal indeholde.

6.3. Ud over afviklingsplanen for projektet for den fysiske afvikling af parken skal tilladelsesindehaver foretage de til enhver tid nødvendige miljøvurderinger i overensstemmelse med de til den tid gældende miljø- og naturbeskyttelseslovgivning.

6.4. Nærværende tilladelse kan tilbagekaldes, såfremt tilladelsesindehaveren ikke har en gældende elproduktionstilladelse. Tilladelsesindehaveren vil i så fald være forpligtet til at afvikle anlægget (havvindmølleparken og det interne ledningsanlæg).

Begrundelse for afgørelsen

Væsentlig ændring af elproduktionsanlægget

Der er ikke i etableringstilladelsen af 27. juli 2001 til Nysted Havvindmøllepark fastsat en tidsbegrænsning. Det har dog ved udstedelse af etableringstilladelsen været en forudsætning for driften af anlægget, at der opnås en elproduktionstilladelse efter VE-lovens § 29. En tilladelse efter VE-lovens § 29 meddeles for 25 år med mulighed for forlængelse. Derudover følger det af vilkår 10 i etableringstilladelsen af 27. juli 2001, at tilladelsesindehaver er forpligtet til at fjerne anlægget eller resterne heraf såfremt tilladelsesindehavers tilladelse udløber.

Det er Energistyrelsens vurdering, at en forlængelse af Nysted Havvindmølleparks levetid på 10 år udgør en væsentlig ændring efter VE-lovens § 25. Energistyrelsen har i vurderingen lagt særlig vægt på, at forlængelsen af elproduktionstilladelsen med 10 år er en betydelig forlængelse af den oprindelige levetid på 25 år, og at den fortsatte tilstedeværelse og drift af elproduktionsanlægget er en betydelig ændring i forhold til, at anlægget skulle have været nedtaget og afviklet efter udløb af elproduktionstilladelsen af 10. juni 2003. Der er således ved den oprindelige etableringstilladelse anlagt forudsætninger henholdsvis for længden af tilladelsen samt anlæggets fysiske tilstand og miljøpåvirkninger.

Teknisk kapacitet

Energistyrelsen har vurderet, at Nysted I er i besiddelse af den nødvendige tekniske kapacitet til at sikre parkens fortsatte drift og nedtagelse, jf. VE-lovens § 25, stk. 2.

Nysted I har til brug for Energistyrelsens vurdering om teknisk kapacitet indsendt oplysninger om Ørstedes kapacitet og teknologisk ekspertise af 15. oktober 2024. Vurderingen beror på de af Nysted I indsendte oplysninger om Ørstedes kapacitet og teknologisk ekspertise, at Nysted Service Organisationen er certificeret i henhold til gældende standarder og bekendtgørelser ift. at sikre driften af parken de næste 10 år samt det faktum, at Nysted I har varetaget driften og vedligeholdelsen af de daværende 72, nuværende 70 vindmøller i Nysted Havvindmøllepark siden overdragelsen til Ørsted (daværende DONG Energy Nysted I A/S, i dag Nysted I A/S).

Finansiel kapacitet

Energistyrelsen har vurderet, at Nysted I A/S har en tilstrækkelig finansiel kapacitet til fortsat at drive og nedtage Nysted Havvindmøllepark, jf. VE-lovens § 25, stk. 2. Til brug for vurderingen af den finansielle kapacitet til at drive parken har Energistyrelsen gennemgået Nysted I A/S' seneste tre årsregnskaber.

Energistyrelsen vurderer, ud fra Nysted I A/S' regnskabstal, at selskabets samlede og parkspecifikke forretninger er rentable, og at den fornødne finansielle kapacitet til at fortsætte driften i Nysted Havvindmøllepark er tilstrækkelig.

Til brug for vurderingen af den finansielle kapacitet til at nedtage Nysted Havvindmøllepark har Energistyrelsen gennemgået de seneste tre årsregnskaber både for Nysted I A/S' og for Nysted I A/S' indirekte moderselskab, Ørsted Wind Power Holding A/S. Inddragelsen af Ørsted Wind Power Holding A/S's regnskabstal i vurderingen skyldes, at Ørsted Wind Power Holding A/S er forpligtet til at indestå for Nysted I A/S' forpligtelser pba. en moderselskabserklæring, som blev udstedt af Ørsted Wind Power Holding A/S d. 20. december 2007.

Det er Energistyrelsens vurdering, at Nysted I A/S' konsoliderede hensættelser og regnskabstal er tilstrækkelige til at sikre selskabets finansielle kapacitet til at nedtage og afvikle Nysted Havvindmøllepark.

Restlevetidsanalyse

Nysted I har til brug for Energistyrelsens afgørelse indsendt en restlevetidsanalyse.

Restlevetidsanalysen er udarbejdet af DNV. DNV har verificeret udmattelsesberegninger og visuelle inspektioner foretaget af Nysted I og vurderet, at hovedkomponenterne tårn, flangesamling og fundament har en samlet levetid på 35 år (regnet fra idriftsættelsen), samt at vindmøllerne vil kunne drives fuldt forsvarligt i den ansøgte forlængelsesperiode såfremt DNVs anbefalinger til

specifikke inspektioner og udskiftning af komponenter efterleves. Energistyrelsen følger op på håndteringen af disse anbefalinger til vedligehold og udskiftning i forbindelse med styrelsens tilsyn.

For at sikre tæt overvågning og løbende evaluering af tilstanden på de enkelte komponenter vil Nysted I, i forbindelse med forlængelse af elproduktionstilladelsen opgradere vindmøllerne med et Detect Loose Object (DLO) system og med henblik på forebyggelse vil vingeboltene blive udskiftet, såfremt monitoreringen viser et behov for dette. Installationen af det nye overvågningssystem vil blive udført med samme skib, som anvendes til almindeligt drifts- og vedligeholdsarbejde, og der vil således ikke skulle bruges jack-up eller pramme.

Energistyrelsen gør opmærksom på, at udskiftning af større komponenter kan resultere i miljøvurderingspligt og særskilt ansøgning ved Energistyrelsen. Det er tilladelseshavers ansvar at vurdere, om der ved fysiske ændringer af anlægget skal indgives en ansøgning efter reglerne i miljøvurderingsloven.

Væsentlighedsvurdering

Før der træffes afgørelse om tilladelse til projekter, omfattet af § 1 i VE-offshorehabitatbekendtgørelsen¹, skal der foretages en vurdering af, om projektet i sig selv, eller i forbindelse med andre planer og projekter, kan påvirke et internationalt naturbeskyttelsesområde væsentligt jf. bekendtgørelsens § 2. Hvis Energistyrelsen vurderer, at projektet kan påvirke et internationalt naturbeskyttelsesområde væsentligt, skal der foretages en nærmere konsekvensvurdering af projektets virkninger på det internationale naturbeskyttelsesområde under hensyn til bevaringsmålsætningen for det pågældende område.

Ørsted har fået udarbejdet en væsentlighedsvurdering af projektets påvirkning af de nærliggende Natura 2000-områder, der ligger til grund for Energistylens væsentlighedsvurdering. Natura 2000 er betegnelsen for et netværk af beskyttede områder i EU. Natura 2000-områderne består af både habitatområder og fuglebeskyttelsesområder, og hvert område er udpeget for at beskytte bestemte arter, naturtyper og fugle. Udpegningsgrundlaget er listen over de arter, naturtyper og fugle, der er beskyttet i hvert enkelt område. Inden for området skal gunstig bevaringsstatus sikres eller genoprettes for de udpegede arter, naturtyper og fugle, som området er udpeget for at beskytte.

Det er i Tilladelsesindehaverens Natura 2000-væsentlighedsvurderingen for Nysted Havvindmøllepark vurderet, at Natura 2000-område N173: *Smålandsfarvandet nord for Lolland, Guldborgsund, Bøtø Nor og Hyllekrog-Rødsand*, hvis sydlige grænse er placeret omkring 250 m fra havvindmølleparken, potentielt kan blive påvirket af

¹ Bekendtgørelse nr. 588 af 26/05/2025

forlængelsen af den fortsatte drift. N173 indeholder habitatområde H152 og fire fuglebeskyttelsesområder; F82, F83, F85 og F86. Det er Energistyrelsens vurdering, at relevante Natura 2000-områder er inkluderet i Tilladelsesindehaverens faglige vurdering.

H152 har sandbanke, vadeblade, lagune, bugt, rev, strandvold med enårige planter, strandvold med flerårige planter, kystklint/klippe, enårig strandengsvegetation, strandeng, forklit, hvid klit, grå/grøn klit, klitlavning, søbred med småurter, kransnålalge-sø, næringsrig sø, brunvandet sø, kalkoverdrev, surt overdrev, tidvis våd eng, urtebræmme, rigkær, bøg på mor, bøg på muld, bøg på kalk, ege-blandskov, skovbevokset tørvemose, elle- og askeskov, eremit, skæv vindelsnegl, sumpvindelsnegl, stor vandsalamander, gråsæl, spættet sæl, marsvin, bredøret flagermus og damflagermus på udpegningsgrundlaget.

F82 har rørdrum, blisgås, rørhøg, plettet rørvagtel, klyde, sædgås, bramgås, engsnarre, trane og hedelærke på udpegningsgrundlaget

F83 har skarv, knopsvane, sædgås, mørkbuget knortegås, lille skallesluger, stor skallesluger, plettet rørvagtel, klyde, splitterne, havterne, rødrygget tornskade, rørdrum, sangsvane, bramgås, hvinand, havørn, rørhøg, blishøne, dværgterne, fjordterne og mosehornugle på udpegningsgrundlaget.

F85 har rørdrum, knopsvane, sangsvane, grågås, bramgås, skeand, troidand, hvinand, toppet skallesluger, havørn, rørhøg, blishøne, klyde, dværgterne, fjordterne og havterne på udpegningsgrundlaget.

F86 har knopsvane, sangsvane, grågås, taffeland, troidand, hvinand, havørn, stor skallesluger, rørhøg, klyde og rødrygget tornskade på udpegningsgrundlaget.

Ørsted har i ansøgningen oplyst, at der i forbindelse med forlængelsen af elproduktionstilladelsen ikke vil blive foretaget anlægsarbejder eller fysiske ændringer på anlægget, og at driften af Nysted Havvindmøllepark vil forsætte som hidtil. Det fremgår yderligere af Tilladelsesindehaverens Natura 2000-væsentlighedsvurdering, at den fortsatte drift af Nysted Havvindmøllepark ikke vil medføre sedimentation, anden forstyrrelse eller tab af habitat. Energistyrelsen vurderer, at væsentlige påvirkninger på de beskyttede naturtyper, der er på udpegningsgrundlaget for N173, kan afvises. Det er således Energistyrelsens vurdering, at en forlængelse af elproduktionstilladelsen ikke medfører væsentlige påvirkninger, der hindrer opretholdelse eller opnåelse af bevaringsmålsætningerne for naturtyper på udpegningsgrundlaget for N173, hverken alene eller i kumulation med andre planer og projekter. Energistyrelsen lægger i vurderingen særlig vægt på, at der ikke forekommer fysiske ændringer i forbindelse med den fortsatte drift, og derfor ingen påvirkninger af havbunden, og at eksisterende påvirkninger fra projektet,

der med levetidsforlængelsen vil fortsætte, ikke kan have en væsentlig påvirkning på naturtyperne.

Arter som stor vandsalamander, eremit, skæv vindelsnegl og sumpvindelsnegl har deres levesteder på land og befinder sig ikke på havet. Arterne påvirkes derfor ikke ved en tilladelse om forlængelse af elproduktionstilladelse, da driften af Nysted Havvindmøllepark, hverken direkte eller indirekte påvirker arternes levesteder og dermed heller ikke medfører væsentlige påvirkninger, der hindrer opretholdelse eller opnåelse af bevaringsmålsætningerne for de pågældende arter.

I Tilladelsesindehaverens Natura 2000-væsentlighedsvurdering er det vurderet, om havpattedyr potentielt kan blive påvirket af undervandsstøj ifm. den fortsatte drift af Nysted Havvindmøllepark. Marsvin, spættet sæl og gråsæl er på udpegningsgrundlaget for H152. I Natura 2000-væsentlighedsvurderingen vurderes det, at den fortsatte drift af Nysted Havvindmøllepark potentielt vil kunne påvirke marine havpattedyr i en afstand på maksimalt 100 m fra parken pga. undervandsstøj fra drift af havvindmøllerne. Det vurderes, at marsvin ikke vil påvirkes væsentligt, da den forventede lavfrekvente støj (< 1 kHz), der opstår fra drift af havvindmøllerne, vil være uden for marsvins hørbare område. Desuden har undersøgelser vist, at sæler har høj tolerance overfor undervandsstøj fra havvindmøller i drift. Da det nærliggende Natura 2000-område N173 desuden ikke overlapper med påvirkningszonen fra havvindmølleparken vurderes det, at projektets påvirkning af marsvin, spættet sæl og gråsæl inden for påvirkningszonen ikke vil være væsentlige. Det er Energistyrelsens vurdering, at den fortsatte drift og vedligeholdelse af havvindmøllerne ikke vil medføre væsentlige påvirkninger, der hindrer opretholdelsen eller opnåelsen af bevaringsmålsætningerne for hverken spættet sæl, gråsæl eller marsvin, hverken alene eller i kumulation med andre planer og projekter.

Ved særlige vind- og temperaturforhold kan flagermus flyve ud over havet for at fouragere eller trække, hvorfor der er risiko for kollision med de roterende havvindmøllevinger. Bredøret flagermus og damflagermus er på udpegningsgrundlaget for H152. I Tilladelsesindehaverens Natura 2000-væsentlighedsvurdering er det vurderet, om disse arter påvirkes af kollision med Nysted Havvindmøllepark. Det fremgår af vurderingen, at bredøret flagermus ikke er registreret til havs i de flagermusundersøgelser, der er foretaget omkring Nysted Havvindmøllepark. Damflagermus er detekteret på havet ved en enkelt måling ca. 20 km fra Nysted Havvindmøllepark i 2009. Bredøret flagermus forventes ikke at forekomme over havet, da arten ikke trækker. Damflagermus kan registreres over havet om efteråret, hvor de fouragerer. Når damflagermusen fouragerer flyver de lavt (2-5 meter over havoverfladen), hvorfor det vurderes at kollisionsrisikoen med havvindmøllernes vinger, der er 27 meter over havoverflade, er begrænset. Begge arter har en gunstig bevaringsstatus. Det er Energistyrelsens vurdering, at forlængelsen af elproduktionstilladelsen ikke vil medføre kollisionsrisiko, der kan

have væsentlig påvirkning af bredøret flagermus og damflagermus. Dette gør sig gældende for Nysted Havvindmøllepark alene og i kumulation med øvrige anlægsaktiviteter i området, som fx. konstruktion af Femern-forbindelsen og driften af Rødsand 2 havvindmøllepark, der er placeret hhv. ca. 22 km og 4,6 km vest for Nysted Havvindmøllepark. Dermed vil den fortsatte drift af Nysted Havvindmøllepark ikke medfører væsentlige påvirkninger, der hindrer opnåelsen eller opretholdelsen af bevaringsmålsætningerne for de flagermusarter, der er på udpegningsgrundlaget i det nærliggende Natura 2000-område N173. Energistyrelsen har i vurderingen lagt særligt vægt på, at flagermusarterne ikke befinder sig i havvindmølleparkområdet, samt at arterne har en gunstig bevaringsstatus i H152.

I Tilladelsesindehaverens Natura 2000-væsentlighedsvurdering er det vurderet, at påvirkning ved kollision med Nysted Havvindmøllepark ikke er usandsynlig for visse trækkende fugle på udpegningsgrundlaget i omkringliggende Natura 2000-områder. I Tilladelseindehaverens Natura 2000-væsentlighedsvurdering udelukkes det, at trækkende landfugle, herunder bl.a. rovfugle og traner, påvirkes væsentligt af kollision med Nysted havvindmøllepark. Dette begrundes med, at størstedelen af trækket for disse fugle så vidt muligt følger land og derfor foregår over Gedser Odde eller Hyldekrog. Dertil viser flere studier, at trækkende landfugle i høj grad undviger havvindmøllerne.

Det er vurderet, at det kun er skarv, der foretager daglige træk mellem N173 og Nysted Havvindmøllepark. Skarv fouragerer ofte omkring havvindmøllerne ved Nysted Havvindmøllepark. Fødesøgningen sker dog ved lav flyvehøjde, hvorfor kollisionsrisikoen er lav. De resterende fugle på udpegningsgrundlaget for F82 og F83 vurderes ikke at søge længere ud end sandbanken, Rødsand, i deres daglige bevægelsesmønster, grundet arternes generelle adfærd og habitatpræference. Dertil er fourageringsflyvehøjden for terner og vadefugle, der er udpeget som ynglefugle i F83, heriblandt dværgeterne, havterne, fjordterne og klyde under rotorhøjde, hvorved kollision med havvindmøllerne vurderes usandsynligt^{2,3}. Splitternens fourageringsflyverhøjde varierer og foregår både i højder lavere end rotorhøjde og højere end 20 meter, hvor der kan være en kollisionsrisiko⁴. BirdLife har i 2021 kategoriseret splitterne som havende moderat kollisionsrisiko, men at der mangler videnskabelige studier af påvirkningen på arten fra vindmøller⁵. Et studie fra 2022 af splitterne i Holland viste dog, at 87% af splitterne i undersøgelsesområdet fløj i højder

² Cook, A., Johnson, A., Wright, L. & Burton, N. 2012. A Review of Flight Heights and Avoidance Rates of Birds in Relation to Offshore Wind Farms. Report by British Trust for Ornithology (BTO). pp 61.

³ Therkildsen, O.R., Balsby, T.J.S., Nielsen, R.D., Bladt, J. & Bisschop-Larsen, R. 2019. To vindmølleparkers virkninger på fugle og betydningen for flytrafikken i Københavns Lufthavn. Aarhus Universitet, DCE – Nationalt Center for Miljø og Energi, 82 s. - Teknisk rapport nr. 157. <http://dce2.au.dk/pub/TR157.pdf>

⁴ [JNCC-Report-500-Annex8-Eglington-Perrow2014.pdf](#)

⁵ BirdLife International (2021): Impact of offshore wind development on seabirds in the North Sea and Baltic Sea: Identification of data sources and at-risk species.

under 20 meter⁶. Idet splitterner fouragerer over havet i større områder op til over 20 km fra ynglekolonien, og da afstanden mellem havvindmølleparken og ynglekolonierne er over 5 km, vurderes kollisionsrisikoen at være så beskeden, at der ikke vurderes at kunne være en væsentlig påvirkning. Denne vurdering understøttes af, at den reviderede Natura 2000-basisanalyse fra november 2021 oplyser, at der lokalt ikke vurderes at være væsentlige, aktuelle trusler for artens yngleforekomst.

Generelt vurderes kollisionsrisikoen for fugle på udpegningsgrundlaget i N173 som lav. De fugle, der trækker om natten, heriblandt rørdrum, blishøne, plettet rørvagtel, engsnarre, hedelærke, og rødrygget tornskade) vil ofte flyve højt (300-1.000 m), hvorved kollisionsrisikoen med havvindmøllerne er lav, og vurderes ikke umiddelbart at trække gennem havvindmølleparken. Vandfugle har generelt en høj undvigelsesadfærd over for havvindmøller. Tilladelsesindehaverens Natura 2000-væsentlighedsvurdering henviser desuden til et tidligere studie, der har beregnet den generelle kollisionsrisiko for vandfugle, der passerer Nysted Havvindmøllepark til mellem 0,018 % og 0,020 %. På baggrund af ovenstående, vurderes det, at kollisionsrisikoen for fugle ikke medfører væsentlige påvirkninger af fugle på udpegningsgrundlaget for relevante Natura 2000-områder. Det er Energistyrelsens vurdering, at den fortsatte drift og vedligeholdelse af havvindmøllerne ikke vil medføre væsentlig påvirkninger, der hindrer opretholdelsen eller opnåelsen af bevaringsmålsætningerne for fugle på udpegningsgrundlaget som følge af kollisionsrisiko, hverken alene eller i kumulation med andre planer og projekter som fx driften af Rødsand 2 Havvindmøllepark bestående af 90 havvindmøller ca. 4,6 km vest for Nysted Havvindmøllepark. Energistyrelsen lægger i vurderingen særlig vægt på, at de fleste fuglearter på udpegningsgrundlaget i relevante fuglebeskyttelsesområder ikke trækker igennem Nysted Havvindmøllepark i en højde, der udgør en kollisionsrisiko. De arter, der potentielt kan kollidere med havvindmøllernes vinger, viser veldokumenteret høj grad af undvigelsesadfærd over for havvindmøller.

Natura 2000-områder beliggende inden for en afstand på 16 km fra Nysted Havvindmøllepark, er vurderet til potentielt at kunne blive påvirket af anlæggets fortsatte drift, som følge af fortrængningseffekt på fugle. F82 og F83 er placeret inden for 16 km fra Nysted Havvindmøllepark, hvorfor det vurderes at disse potentielt kan blive påvirket af anlæggets fortsatte drift. I Tilladelsesindehaverens Natura 2000-væsentlighedsvurdering fremgår det, at landfugle og fugle, der fouragerer på land (blisgås, sædgås, mørkbuget knortegås og bramgås), ikke påvirkes af fortrængning. Derimod kan skarv, terner, knobsvane, sangsvane, hvinand, lille skallesluger, stor skallesluger og blishøne, potentielt fortrænges ved den fortsatte drift, da disse arter bruger de lave kystvande i fuglebeskyttelsesområdet til at fouragere og raste.

⁶ Fijn, R. C., & Collier, M. C. (2022). Distribution and flight heights of Sandwich Terns *Thalasseus sandvicensis* during different behaviours near wind farms in the Netherlands. *Bird Study*, 69(1–2), 53–58. <https://doi.org/10.1080/00063657.2022.2138827>

Påvirkning af skarv og terner kan dog udelukkes, da flere studier har vist, at disse arter kun responderer meget lidt på havvindmøller og generelt ikke fortrænges. Generelt har bestanden af de relevante fugle på udpegningsgrundlaget været stabil eller i fremgang i den periode Nysted Havvindmøllepark har opereret. Afstanden fra Nysted Havvindmøllepark til kysten, er minimum 10 km. De relevante fuglearter, hvor der vurderes at kunne være en eventuel fortrængningseffekt, er tilknyttet de kystnære lavvandede områder i lagunen. I de relevante fuglebeskyttelsesområder er knopsvane primært observeret nær kysten ved havdybde lavere end hhv. 2 meter, sangsvane er primært observeret på land, mens hvinand og de to arter af skalleslugere primært er observeret i den vestlige og centrale del af lagunen på 0-4 meters vanddybde. Det angives i Tilladelsesindehaverens Natura 2000-væsentlighedsvurdering, at svaner er påvist fortrængt op til 600 meter fra vindmøller, mens fortrængningsafstande for dykænder kan være op til 6 km. Nysted Havvindmøllepark er placeret lidt over 200 m fra den sydligste grænse af fuglebeskyttelsesområdet F83, men ligger over 6 km til de primære raste og fourageringsområder for arterne i den vestlige del af lagunen. For begge arter af skalleslugere og hvinand fremgår det af Natura 2000-basisanalysen, at de to fuglebeskyttelsesområder rummer gode lokaliteter med ringe forstyrrelser, og Nysted Havvindmøllepark fremgår ikke af vurderingen som en mulig trussel mod bevaringsmålsætningerne.

På baggrund af ovenstående vurderer Energistyrelsen, at forlængelsen af elproduktionstilladelsen ikke vil medføre en væsentlig fortrængningseffekt på de relevante arter. Dermed vil den fortsatte drift af Nysted Havvindmøllepark ikke medføre væsentlige påvirkninger, der hindrer opretholdelsen eller opnåelsen af bevaringsmålsætningerne for de fuglearter, der er på udpegningsgrundlaget i det nærliggende Natura 2000-område N173 som følge af fortrængning. Dette gør sig gældende for Nysted Havvindmøllepark alene og i kumulation med øvrige anlægsaktiviteter i området, som f.eks. konstruktion af Femern-forbindelsen og driften af Rødsand 2 havvindmøllepark, der er placeret hhv. ca. 22 km og 4,6 km vest for Nysted Havvindmøllepark. Energistyrelsen har i vurderingen lagt særligt vægt på, at data fra NOVANA og Ægir⁷ viser, at de relevante arter forekommer i størst antal i kystnære områder med lavere havdybder inde i lagunen, hvorfor det vurderes, at forekomsten af relevante fuglearter er lille i det område af N173, der er tættest placeret på Nysted Havvindmøllepark. Dertil ligger Energistyrelsen vægt på, at basisanalysen til Natura 2000-planen⁸ viser, at der er observeret stigende eller stabil tendens i bestandene inden for Natura 2000-områderne efter idriftsættelsen af Nysted Havvindmøllepark. Ydermere lægges der i Energistirelsens vurdering vægt på, at fuglebeskyttelsesområderne indeholder store lavvandede bugter med ringe forstyrrelse, der i Natura 2000-basisanalysen vurderes, at rumme gode raste- og

⁷ Sund og Bælts overvågning i forbindelse med Femern forbindelsen - <https://aegir.femern.com/en>

⁸ <https://sgavmst.dk/media/akgj4m20/n173-revideret-basisanalyse-2022-27-smaalandsfarvandet-nord-for-lolland-guldborgsund-boetoe-nor-og-hyllekrog-roedsand.pdf>

overvinteringslokaliteter og fourageringområder for de relevante arter samt ingen aktuelle trusler.

Samlet vurdering

Det er samlet set Energistyrelsens vurdering, at forlængelsen af Nysted Havvindmølleparks elproduktionstilladelse ikke medfører væsentlige påvirkninger, der hindrer bevaringsmålsætningerne for de internationale naturbeskyttelsesområder væsentligt jf. § 2, stk. 1, i bekendtgørelse nr. 588 af 26/05/2025⁹. Dette gør sig gældende for Nysted Havvindmøllepark alene og i kumulation med øvrige planer og projekter i området

Beskyttede arter

Energistyrelsen har den 26. juni 2025 truffet afgørelse¹⁰ efter artikel 6 i nødforordningen¹¹ samt § 5 i bekendtgørelse nr. 774 af 20. juni 2024 om, at projektet kan undtages for artsbeskyttelsesvurderingerne i henhold til artikel 12, stk. 1, i habitatdirektivet¹², som gennemført i dansk ret, jf. §§ 4-5 i bekendtgørelse nr. 588 af 26/05/2025¹³, og § 10, stk. 1, nr. 1, i bekendtgørelse nr. 521 af 25 marts 2021¹⁴ (artsfredningsbekendtgørelsen) og i henhold til artikel 5 i fuglebeskyttelsesdirektivet, som gennemført i dansk ret, jf. artsfredningsbekendtgørelsens § 4 og jagt- og vildtforvaltningslovens § 7, stk. 2. Særligt med det formål at beskytte flagermus, er der i denne afgørelse fastsat to vilkår.

På den baggrund er der ikke foretaget yderligere artsbeskyttelsesvurdering i henhold til ovennævnte regler. I nærværende tilladelse indføres vilkår 4.1 med det formål at beskytte flagermus mod kollision med vindmøllerne og vilkår 4.2 vedr. overvågningsprogram for projektets påvirkning af flagermus. Vilkårene er identiske med de vilkår, der er fastsat i Energistyrelsens ovennævnte afgørelse af 26. juni 2025.

Der henvises i øvrigt til Energistyrelsens afgørelse af 26. juni 2025 om anvendelse af nødforordningens artikel 6 på tilladelsesprocessen for forlængelse af

⁹ Bekendtgørelse nr. 588 af 26/05/2025 om administration af internationale naturbeskyttelsesområder og beskyttelse af visse arter vedrørende projekter om etablering m.v. af elproduktionsanlæg og elforsyningsnet på havet

¹⁰ Afgørelse af 26. juni 2025 om anvendelse af nødforordningens artikel 6 på tilladelsesprocessen for forlængelse af elproduktionstilladelsen for Nysted Havvindmøllepark.

¹¹ Rådets forordning (EU) 2022/2577 af 22. december 2022 om en ramme for fremskyndelse af udbredelsen af vedvarende energi som ændret ved Rådets forordning (EU) 2024/223 af 22. december 2023 om ændring af forordning (EU) 2022/2577 om en ramme for fremskyndelse af udbredelsen af vedvarende energi

¹² Council Directive 92/43/EEC of 21 May 1992 on the conservation of natural habitats and of wild fauna and flora

¹³ Bekendtgørelse nr. 588 af 26/05/2025 om administration af internationale naturbeskyttelsesområder og beskyttelse af visse arter vedrørende projekter om etablering m.v. af elproduktionsanlæg og elforsyningsnet på havet.

¹⁴ Bekendtgørelse nr. 521 af 25. marts 2021 om fredning af visse dyre- og plantearter og pleje af tilskadekommet vildt (Artsfredningsbekendtgørelsen).

elproduktionstilladelsen for Nysted Havvindmøllepark, hvoraf det fremgår, at der ikke vurderes at være behov for at indføre afværgevilkår af hensyn til øvrige bilag IV-arter, eller beskyttede fugle i henhold til fuglebeskyttelsesdirektivets artikel 5. Afgørelsen er vedlagt som bilag.

Vandplanlægning

EU's vandrammedirektiv er implementeret i dansk lovgivning bl.a. ved bekendtgørelse af lov om vandplanlægning¹⁵ og bekendtgørelser udstedt i medfør heraf. Reglerne medfører bl.a., at myndigheder ved administration af lovgivningen skal forebygge forringelse af tilstanden for overfladevandområder og sikre, at opfyldelsen af miljømål ikke forhindres. Specifikt gælder for overfladevandområder, hvor miljømålet ikke er opfyldt, at der kun kan træffes afgørelse, der medfører en direkte eller indirekte påvirkning, hvis det ikke vil medføre forringelse af tilstanden og ikke vil kunne hindre opfyldelse af de fastlagte miljømål herunder gennem de i indsatsprogrammet fastlagte foranstaltninger. Nysted Havvindmøllepark er beliggende i vandområde nr. 208 Femernbælt, hvor der er moderat økologisk tilstand og ikke-god kemisk tilstand.

Energistyrelsen vurderer, at en tilladelse til at forlænge elproduktionstilladelsen kan meddeles i overensstemmelse med disse regler, da tilladelsen ikke medfører fysiske ændringer af projektet eller i området, der kan medføre en påvirkning af den kemiske eller økologiske tilstand, og idet driften af anlægget i sig selv ikke vurderes at have betydning for vandområdets tilstand.

Havstrategi

Danmark er af EU's havstrategidirektiv forpligtet til at opnå og opretholde god miljøtilstand i de danske havområder. Danmarks Havstrategi gælder i alle danske havområder, uden for én sømil fra basislinjen. God miljøtilstand defineres, jf. bilag 2 i Bekendtgørelse af lov om havstrategi¹⁶, ud fra fig. 11 kvalitative deskriptorer, hvor, hver enkelt deskriptor beskriver, hvordan god miljøtilstand er defineret.: Biodiversitet (D1), Ikke-hjemmehørende arter (D2), Erhvervsmæssigt udnyttede fiskebestande (D3), Havets fødenet (D4), Eutrofiering (D5), Havbundens integritet (D6), Hydrografiske ændringer (D7), Forurenende stoffer (D8), Forurenende stoffer i fisk og skaldyr til konsum (D9), Marint affald (D10) samt Undervandsstøj (D11).

Som et led af indsatsprogrammet for tredje fase af Danmarks havstrategi II, er der udpeget almindeligt- og strengt beskyttede områder i dansk farvand og den eksklusive økonomiske zone, som skal bidrage til beskyttelsen af unikke og sårbare økosystemer. I alt er 1,4 % udpeget som almindeligt beskyttet og 6 % som strengt beskyttet havareal. Energistyrelsens er forpligtet til at sikre, at der ikke gives

¹⁵ Bekendtgørelse af lov om vandplanlægning, LBK nr. 126 af 26/01/2017

¹⁶ Bekendtgørelse af lov om havstrategi nr. 123 af 1. februar 2024

tilladelse til projekter, der vil forhindre opretholdelsen eller opnåelsen af god miljøtilstand i dansk farvand, kvantificeret med Havstrategiens 11 deskriptorer.

Energistyrelsen skal handle i overensstemmelse med Havstrategiens fastsatte indsatsprogram og indsatserne for de enkelte deskriptorer heri. Ligeledes skal Energistyrelsen sikre, at projektet ikke skader eller forstyrrer de nyligt udpegede almindeligt- og strengt beskyttede havnaturområder.

Energistyrelsen vurderer, at tilladelse til at forlænge elproduktionstilladelsen ikke vil medføre påvirkninger i strid med havstrategiens indsatsprogram, og dermed ikke vil have betydning for opfyldelse af miljømålene, idet forlængelsen ikke medfører fysiske ændringer i projektområdet, og idet den fortsatte uændrede drift af havvindmølleparken i sig selv ikke vurderes at have negativ betydning for deskriptorerne. Havvindmølleparker er særligt relevante i forhold til påvirkning af deskriptorer D1 (biodiversitet), D6 (havbundens integritet) og D11 (undervandsstøj). For biodiversitet fremgår havvindmølleparker af havstrategiens indsatsprogram som en mulig påvirkning af havfugle. Energistyrelsen vurderer her, at både eventuel fortrængning, barriereeffekt og kollisionsrisiko vil være af mindre betydning og henviser til begrundelsen i ovenstående. For havpattedyr under D1 og D11 vurderer Energistyrelsen, at der ikke vil være en påvirkning, da forlængelsen ikke vil medføre støjende anlægsaktiviteter, og fordi støjpåvirkningen fra drift ikke vurderes at have betydning for opfyldelse af havstrategiens mål. For D6 har havvindmølleparken ved etablering medført en mindre og helt lokal ændring af havbundens substrat ved placering af fundamenter, men påvirkningen ændres ikke med forlængelsen og vurderes ikke at have betydning for opfyldelse af miljømålene.

Offentliggørelse

Tilladelsen offentliggøres på Energistrelsens hjemmeside, www.ens.dk.

Klagevejledning

Klager over denne tilladelse kan i henhold til §§ 66 og 67 i VE-loven af klageberettigede, herunder af klageberettigede foreninger og organisationer, indbringes for Energiklagenævnet, Nævnens Hus, Toldboden 2, 8800, Viborg, <https://naevneneshus.dk/start-din-klage>.

Klagen skal være indgivet skriftligt inden 4 uger efter, at afgørelsen om at meddele denne tilladelse er offentligt bekendtgjort. Tilladelsen må ikke udnyttes, før klagefristen er udløbet.

Med lov nr. 468 af 14. maj 2025 om Energiklagenævnet, der træder i kraft den 1. juli 2025, bliver det fra den 1. juli 2025 obligatorisk at anvende Nævnens Hus' klageportal til indgivelse af klage til Energiklagenævnet, jf. lovens § 15. Indtil denne

dato kan klagen enten indgives via klageportalen eller sendes til Energiklagenævnet på mail ekn@naevneneshus.dk. Fra og med den 1. juli 2025 skal klager indgives via klageportalen.

Du tilgår klageportalen via borger.dk eller virk.dk og logger ind med MitID. En klage er indgivet, når den er tilgængelig for Energistyrelsen i klageportalen. Du vil modtage en kvittering, når klagen er indgivet.

Klagen sendes i første omgang automatisk til Energistyrelsen. Hvis Energistyrelsen fastholder afgørelsen videresendes klagen til Energiklagenævnet via klageportalen. Du får besked, når klagen er videresendt.

Energiklagenævnet vil som udgangspunkt afvise klager, der indgives uden om klageportalen, medmindre der foreligger særlige grunde til det. Hvis du ønsker at blive fritaget for at bruge klageportalen, skal du sende en begrundet anmodning til Energistyrelsen. Vi videresender herefter anmodningen til Energiklagenævnet, som træffer afgørelse om, hvorvidt din anmodning kan imødekommes

Klage over tilladelsen har ikke opsættende virkning, medmindre Energiklagenævnet bestemmer anderledes. Energiklagenævnets afgørelse kan ikke påklages til anden administrativ myndighed